

De Wondere Vogelwereld van O.C. Hoymeyer.

Buidelbroek

Cohnfecthix buse L 58 cm - V 110 cm

Zeer zeldzaam buiten zijn gebied. Minst algemene van de Zeegaande Buidelachtigen (orde *Cheoradriiformes*, familie *Cohnfecthiiridea*). Alleen nog kleine broedkolonies in het uiterste zuiden van Portugal (Parque Natural do Vale Guadiana) en Frankrijk (Plaine de la Camargue).

Ietwat gedrongen verschijning. Ligt zwaar in het water. Aan land onhandig, loopt twijfelachtig slingerend, alsof de vogel kreupel is. Zie kleurrijk verenkleed. Blauwe kap en oranje-rode haaksnavel opvallend.

Balts boeiend. Tijdens de vroege voorjaarsstormen voeren beide seksen een urenlang, sierlijk 'waterballet' op, waarbij wijfje en mannetje synchron over en door de hoge brekers van de branding duiken, om met de grote golven mee terug naar de kust te 'surfen'. Wanneer wijfje uiteindelijk van vermoeidheid op het strand neerzigt, volgt in enkele seconden de paring.

De tien tot twintig bruin gevlekte kogelronde eieren worden door wijfje niet in een nest, maar in de zogenoemde 'broedbuidel' van het mannetje gelegd. In dit achter in de bek gelegen, door lichaamstemperatuur verwarmd 'bad' van zee-water wordt het legsel opgeslagen. Na een periode van 21 dagen in het warme water komen de pullen uit, en blijven gemiddeld nog 3 dagen in de buidel, alwaar zij zich voeden met de kleine parasitaire worm- en kreeftachtigen die van nature in ruime mate in de vogelbek aanwezig zijn.

De veilige eerste levensdagen worden maar door één ding bedreigd. Wanneer de zorgende

Buidelbroek wordt opgeschrikt door bijvoorbeeld een onaangrijnde hond of een voorbijvliegende kitesurfer, kan deze een deel van het legsel, in sommige gevallen het gehele, inslikken.

Wordt de vogel niet verstoord, dan zien de jongen het daglicht wanneer ze op een beschutte plek in de duinen worden 'opgegeven'. In gezelschap van het wijfje opent het mannetje de snavel teneinde de reeds zelfvoorzienende jonge Broekjes aan de buitenlucht bloot te stellen. Gedurende de risicovolle 'reis' van de beschutte duinen naar de zee is menig jonge vogel het slachtoffer van roofvogels als Visgluiper, Spitsnazelzwenk en Zeealbrak. Waarom de Buidelbroek deze risicovolle onderneming niet vermijdt en zijn jongen aan de veel veiligere waterlijn uit de bek laat ontsnappen is tot op heden een raadsel, maar onderzoek is gaande.

Roep, tijdens het naar de zee escorteren van de jongen een alarmerend, raspand, 'GGhriek ... GHAAriehiek ... GHARiekekik ...' Bij het door het mannetje opgeven van de jongen een nogal onaangenaam 'BWwaaagh... BHUUAwahaagh', welk wel doet denken aan een vomerende huiskat.

Volksvogelwijsheid:

Herkomst: Portugal (omgeving Jôa de Fingresh) *'Mais ès el Brânguado, pero joâdais con vesjêdèsj'*. Vertaling: 'Denk niet dat je veilig bent in de Broek, het gevaar zit van binnen'.

Iedere week beschrijft O.C. Hoymeyer een vogel die aan zijn brein is ontsproten.

Mannetje met 'broedbuidel'

Waarom we

Landbouw interview

Het vlot al jaren niet met de verkoop van biologisch voedsel in Nederland. Andere landen kunnen juist indrukwekkende groeicijfers overleggen. Wat gaat er mis?

tekst **Roelant Frijs**
foto **Inge van Mill**

Op een modern bedrijventerrein in Waddinxveen is Volkert Engelsman de koning te rijk. Hij is de de baas van Eosta, marktleider in de internationale handel van biologische landbouwproducten, vooral overzees en tropisch fruit. In dertig jaar was hij getuige van menig doorbraak in de biologische fruitteelt, in verschillende uithoeken van de wereld. Maar in Eosta's thuishaven, Nederland, blijft zo'n doorbraak uit.

Engelsman, de nummer 1 in de Trouw Duurzame 100 van 2017, richtte Eosta in 1990 op met een studievriend. De bedrijfsnaam is een verwijzing naar Eos, de Griekse godin van de zonsopgang. Want destijds gloorde biologisch als het nieuwe normaal aan de horizon.

Op verschillende plekken in de wereld staat die zon inmiddels helder aan de hemel. Duitse supermarkten bieden bijvoorbeeld een breed scala aan biologische voedingsmiddelen aan. De voorsprong op Nederland is groot en dat is al jaren het geval.

De in 2011 opgeheven Taskforce Biologisch wilde dat het marktaandeel van biologische producten bij grote Nederlandse supermarktketens in 2007 5 procent zou bedragen. Dat lukte niet. Sterker nog, dertien jaar later is die 5 procent nog steeds niet bereikt. Vorig jaar zomer was het marktaandeel van biologisch in de schappen van de grote ketens als Jumbo en Albert Heijn slechts 3,21 procent. Nederland loopt een straatlengte achter op Europees koploper Denemarken (11,5 procent). De zon lijkt hier maar niet te willen opgaan voor de biologische sector.

"Een mogelijke oorzaak voor deze achterstand ligt in de geschiedenis van de Nederlandse landbouw," betoogt Engelsman. "Na de Tweede Wereldoorlog was voedselschaarste het probleem, waarop intensieve landbouw hier het antwoord was: zo efficiënt mogelijk zo veel mogelijk voedsel produceren." Dat leverde

Nederland ontzettend veel op, meent Engelsman. "Nederland is een van de grootste spelers in de wereldwijde handel in landbouwproducten."

Een kleine eeuw later veranderde de vraag; de consument wilde gevarieerd, gezond en duurzaam eten en de internationale vraag naar biologisch voedsel explodeerde. "Daar is het Nederlandse systeem niet op ingericht", aldus Engelsman. "Onze technocratische instelling is al jarenlang gebaseerd op één principe: opbrengstmaximalisatie per hectare."

Als voorbeeld noemt hij de kas-landbouw: "We hebben het zonlicht daar deels vervangen door ledverlichting, omdat slechts een klein deel van het zonlicht echt belangrijk zou zijn om een eetbaar product te kweken. Er wordt gekweekt op straat, een vervanger van grond die vrijwel alleen de strikt noodzakelijke voedingsstoffen bevat. De gedachte heerst dat planten slechts 4 procent relevant DNA zouden bezitten, en de rest overbodige troep is."

Het is volgens Engelsman exemplarisch voor een nogal beperkte kijk op landbouw en voeding. Tegenover

In 1990 gloorde biologisch al aan de horizon als het nieuwe normaal

de Nederlandse benadering staat volgens Engelsman de meer op mens en natuur gerichte kijk die de internationale markten op voedsel hebben. "Iedereen erkent dat je met heel weinig middelen een stuk fruit of groente kan telen, maar in het buitenland wil men méér dan dat."

Volgens hem is er daarbij sprake van twee kernbegrippen: gezondheid en vitaliteit. "Ze zien een compleet product daar als iets dat groter is dan de som der delen. Op de internationale markt wil men producten die zijn gekweekt met méér dan alleen de strikt noodzakelijke bouwstoffen. Gezonde en vitale gewassen die afkomstig zijn uit de échte vruchtbare aarde, die in écht zonlicht zijn gegroeid."

Engelsman spreekt van het 'nieuwe normaal'. "Het oude normaal van